

Större äggätarnuding *Calma glaucoides* – ny nakensnäcka påträffad i Sverige

Vid dykning tillsammans med Michael Lundin i norra Bohuslän den 13 juni 2015 hittade jag ett flertal exemplar av större äggätarnuding *Calma glaucoides*. Denna nakensnäcka hade inte påträffats i svenska vatten tidigare, vilket gjorde fyndet extra roligt.

M A T S L A R S S O N

Fyndet av större äggätarnuding *Calma glaucoides* gjordes på grusbotten vid 24 meters djup vid Trindeknubben (58°46'55.77''N, 10°59'44.79''Ö) bland Segelskären, som är Sveriges västligaste öar. Storleken på djuren varierade från 5 till 9 mm i längd. Ännu ett fynd av större äggätarnuding gjordes två dagar senare från en liknande lokal och vid samma djup, men på en annan dykplats – Bäcker (58°44'10.55''N, 11°07'03.89''Ö) utanför Havstenssund. Denna gång var det ett enstaka exemplar på 7 mm.

Familjen Calmidae består i dagsläget av ett enda släkte med två arter: *Calma glaucoides* (Alder & Hancock, 1854), beskriven från Guernsey i Engelska kanalen, samt *Calma gobioophaga* Calado & Urgorri, 2002, beskriven från Arrábida i Portugal. *Calma glaucoides* har rapporterats mycket sparsamt från norra Eu-

ropa, med ett fåtal fynd från Storbritannien (främst från de västra kustområdena) och vid några tillfällen från västra Norge. Den har även rapporterats från västra Medelhavet och Spanien. *Calma gobioophaga* beskrevs relativt nyligen, och arten är endast känd från Portugal och Spanien.

Större äggätarnuding har en något tillplattad och halvgenomskinlig kropp. Den blir upp till 23 mm lång. Ryggguskott (cerata) är placerade i upp till tolv par knippen längs kroppen med upp till fyra utskott per knippe. Varje ryggguskott innehåller förgreningar av tarmkörteln, som kan variera i färg från ljust gula till bruna beroende på diet, och topparna avslutas med en liten vit fläck. Hos könsmogna individer kan de svagt gula gonaderna synas genom den vitaktigt genomskinliga huden på ryggen. De ser ut som en rad med rosetter som är symmetriskt placerade mel-

Samling av större äggätarnuding *Calma glaucoides* på skal av kammusslan *Pecten maximus*. Eftersom arterna i släktet *Calma* äter ägg får de inte i sig några nässelceller. Därför har de inget försvar i de vitfärgade topparna på ryggguskotten, vilket många andra liknande arter av nakensnäckor har.

Foto: Mats Larsson

Larsson, M. 2015. Större äggätarnuding *Calma glaucoides* – ny nakensnäcka påträffad i Sverige – Fauna och Flora 110(3): 34–35.

Större äggätarnuding *Calma glaucoides* sedd från ryggsidan, 9 mm lång. Foto: Fredrik Pleijel

lan knippena av ryggutskott. Huvudet är smalt och försett med ett par ögon samt släta muntentakler och rhinoforer, som kan ha en rosaliknande ton. Fotens främre hörn är försedda med små bakåtböjda propodialtentakler.

Större äggätarnuding livnär sig i stort sett enbart av fiskägg från bottenlevande fiskar, främst från ringbukar och smörbultar i släktet *Gobius*, i sydligare vatten även dubbelsugare, slemfiskar och simpor i släktet *Cottus*. Från Medelhavet finns även rapporter om att bläckfiskägg kan ingå i dieten.

Eftersom fiskarna leker en gång om året har äggätarnudingar bara tillgång till fiskägg under en begränsad tid på året. Då finns det å andra sidan mycket föda, och de proppar magen full med mat och smälter denna långsamt. De äter bara äggens innehåll genom att göra en reva i skalet med rasptungan och sedan lapa i sig äggulan. Det bildas inga restprodukter, vilket gör att *Calma*-arterna inte har behov av någon anus. ■

Mats Larsson

E-post: krokstrandsbigardar@yahoo.se

Litteratur

- Calado, G. & Urgorri, V. 2001. Feeding habits of *Calma glaucoides* (Alder & Hancock, 1854): its adaptive structures and behaviour. – *Bollettino Malacologico* 37: 177–180.
- Calado, G. & Urgorri, V. 2002. A new species of *Calma* Alder & Hancock, 1855 (Gastropoda, Nudibranchia) with a review of the genus. – *Journal of Molluscan Studies* 68: 311–317.
- Evertsen, J. & Bakken, T. 2013. Diversity of Norwegian sea slugs (Nudibranchia): new species to Norwegian coastal waters and new data on distribution of rare species. – *Fauna norvegica* 32: 45–52.
- Thompson, T.E. 1988. Benthic opisthobranchs (Mollusca: Gastropoda) – Synopses of the British Fauna (New Series) 8: 1–356.